

ZOÖNOSEN EN VECTOROVERDRAAGBARE ZIEKTEN

Epidemiologische surveillance

Samenvattend jaarverslag 2017

WIE WE ZIJN

SCIENSANO telt meer dan 700 medewerkers die zich elke dag opnieuw inzetten voor ons motto: levenslang gezond. Zoals uit onze naam blijkt, vormen wetenschap en gezondheid de kern van ons bestaan. De kracht van Sciensano ligt in de holistische en multidisciplinaire benadering van gezondheid. Onze aandacht gaat daarbij uit naar het nauwe en onlosmakelijke verband tussen de gezondheid van mensen en die van dieren, en hun omgeving (het “One health” concept). Daarom combineren we meerdere invalshoeken in ons onderzoek om op een unieke manier bij te dragen aan ieders gezondheid.

Sciensano kan hiervoor verder bouwen op de meer dan 100 jaar wetenschappelijke expertise van het voormalige Centrum voor Onderzoek in Diergeneeskunde en Agrochemie (CODA) en het vroegere Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV).

Sciensano
Epidemiologie en volksgezondheid
-
Epidemiologie van infectieziekten

december 2018 • Brussel • België
Intern referentienummer: D/2018/14.440/43

LERNOU T¹

•

LITZROTH A¹

•

REBOLLEDO J¹

•

TERSAGO K¹

Tinne Lernout • T+32 2 642 50 33 • tinne.lernout@siensano.be

Met de financiële steun van

De dienst Epidemiologie van infectieziekten dankt alle personen die hebben bijgedragen tot het verzamelen van gegevens en de collega's Yves Dupont, Mathias Leroy, Gaëtan Muyltermans, Annabel Motte, Florence Vandernoot en Dieter Vercauteren, voor hun medewerking en hun bijdrage aan het tot stand komen van dit rapport.

Gelieve te citeren als: Lernout T, Litzroth A, Rebolledo J, Tersago K. Zoönosen en vectoroverdraagbare aandoeningen. Samenvattend jaaroverzicht 2017. Brussel, België: Sciensano; 2018. Rapportnummer: D/2018/14.440/43. Beschikbaar op: <https://epidemio.wiv-isp.be/ID/Pages/Publications.aspx>

ALGEMENE TRENDS IN 2017

Dit rapport geeft een beknopt overzicht van de belangrijkste trends in het voorkomen van zoönosen en vectoroverdraagbare ziekten in België in 2017. Per ziektekiem zijn er meer gedetailleerde resultaten beschikbaar op de website [Epidemiologie van Infectieziekten](#).

De epidemiologische surveillance van zoönosen en vectoroverdraagbare ziekten in België steunt op gegevens van drie netwerken van laboratoria voor microbiologie (peillaboratoria, nationale referentiecentra, referentielaboratoria) en op gegevens van de verplichte melding of andere bronnen, wanneer beschikbaar.

De meeste van deze surveillancesystemen zijn niet exhaustief en laten dus niet toe om exacte aantallen van nieuwe gevallen in België weer te geven. Ook geeft een surveillance gebaseerd op meldingen door laboratoria en artsen enkel een beeld van de gevallen waarvoor de patiënt een arts consulteert en/of waarbij een laboratoriumdiagnose werd gesteld. Vele van de opgevolgde infecties kunnen asymptomatisch zijn of hebben een weinig specifiek klinisch beeld, waarbij dus niet altijd aan de juiste diagnose wordt gedacht. De surveillance laat echter wel toe om trends in de tijd op te volgen en de karakteristieken van de gevallen te beschrijven.

Een gedetailleerde beschrijving van de surveillancemethodologie is terug te vinden in het [rapport 2015-2016](#). De gebruikte bron wordt verder gespecificeerd per ziektekiem.

Door veranderingen in het klimaat en in de dichtheid van bepaalde dierlijke reservoirs, vertonen sommige ziektes belangrijke jaarlijkse schommelingen. Zo heeft hantavirose in België en in Europa een cyclisch verloop, met pieken om de twee à drie jaar. In 2017 werd een sterke stijging van het aantal gevallen in België gerapporteerd. Het aantal gevallen van leptospirose nam dan weer af vergeleken met het vorige jaar, en vooral ten opzichte van 2014, waarin een uitzonderlijk hoog aantal gevallen werd gerapporteerd. Ook het aantal gerapporteerde diagnoses van de kattenkrabziekte (*Bartonella henselae*) toonde een sterke daling in vergelijking met de voorbije jaren.

Ziekten die overgedragen worden door teken worden ook sterk beïnvloed door omgevingsfactoren. Als gevolg van o.a. de klimaatopwarming wordt er in Europa een opflakking en geografische expansie van deze ziekten verwacht. In België is dit nog niet waargenomen bij de ziekten opgenomen in de surveillance. In 2017 zag men eerder een daling van het aantal diagnoses van anaplasrose en Lyme borreliose, wat verklaard kan worden door een lagere activiteit van teken in dat jaar. Ook via [TekNet](#) werden minder tekenbeten gerapporteerd in 2017 vergeleken met het jaar ervoor. Zowel in mei als in juni 2017 werd een abnormaal hoge gemiddelde temperatuur gemeten. In juni was er daarnaast ook een abnormaal hoge gemiddelde windsnelheid (Bron: kmi). Beide factoren hebben een negatieve invloed op de activiteit en overleving van teken.

Andere ziektes zoals tularemie en psittacose vertonen sinds een aantal jaren een progressief stijgende trend, met een sterke toename in 2017. Hierbij is het niet altijd eenvoudig om uit te maken of het gaat om een verhoogde alertheid voor de ziekte of een reële stijging.

Ook een aantal infecties die tot nu toe (bijna) enkel in het buitenland worden opgelopen, zoals leishmaniose en malaria, vertonen een stijgende trend. Deze trend is te verklaren door een toenemende geografische verspreiding van deze ziektes wereldwijd in de afgelopen jaren en een toenemend aantal reizigers naar regio's waar deze ziektes voorkomen. Het aantal gediagnosticeerde importgevallen van chikungunya en zika in België nam het voorbije jaar wel sterk af, wat verklaard kan worden door het einde van de epidemieën voor beide ziektes die de regio van Amerika en de Caraïben trof. Het aantal importgevallen van dengue nam ook af in 2017 ook al stelt men wereldwijd en in Europa eerder een uitbreiding van de ziekte vast.

Voor verschillende zoönosen in België blijft het aantal gevallen laag (brucellose, echinococcose, Q-koorts) en ziet men geen stijgende trend. Het aantal gerapporteerde gevallen is vermoedelijk wel een onderschatting van de realiteit, omdat men vaak niet denkt aan deze ziekten of de ziekte asymptomatisch verloopt.

Andere ziekten, zoals anthrax, hondsdolheid, pest en gele koorts, komen bij ons niet (of niet meer) voor, maar de surveillance ervan blijft noodzakelijk omwille van het risico op import, de ernst van de ziekte en/of de internationale verplichting tot melding.

ZOÖNOSEN

Anthrax (*Bacillus anthracis*)

Het referentielaboratorium heeft sinds 2006 geen enkel geval van anthrax of miltvuur meer gediagnosticeerd in België.

Bartonellose (*Bartonella henselae*)

In 2017 werden er 425 bartonellose gevallen gerapporteerd door het NRC en 117 bijkomende gevallen via het netwerk van peillaboratoria. De overgrote meerderheid van de gevallen van bartonellose in België zijn gevallen van kattenkrabziekte, veroorzaakt door *B. henselae*. Het aantal gerapporteerde gevallen is sterk gedaald in vergelijking met de voorgaande jaren. Jaarlijkse fluctuaties in aantal *B. henselae* infecties zijn mogelijk doordat omgevingsfactoren (zoals vochtigheid en temperatuur) een invloed hebben op de vectorpopulatie (de vlo).

De geografische verspreiding van gerapporteerde bartonellosen in België bleef wel ongewijzigd, met een hogere incidentie in Wallonië, vooral in de provincie Henegouwen.

Brucellose (*Brucella* spp.)

Het aantal gerapporteerde gevallen van brucellose bij de mens in België is zeer laag. Buiten een aantal autochtone gevallen in 2012, worden infecties opgelopen tijdens een verblijf in endemische gebieden.

In 2017 heeft het NRC de diagnose van brucellose bevestigd bij acht personen. Vier bijkomende bevestigde gevallen werden geregistreerd via de verplichte melding. De meerderheid van de gevallen (70%) werd besmet in Turkije.

Het species dat het vaakst geïsoleerd werd is *Brucella melitensis* biovar 3, dat het meest voorkomende species is bij schapen en geiten, voornamelijk in landen van het Middellandse Zeegebied en het Midden-Oosten.

Echinococcose (*Echinococcus* spp.)

Zowel cystische als alveolaire echinococcose zijn zeldzaam in België. In 2017 werden er drie nieuw gevallen van alveolaire echinococcose (veroorzaakt door *E. multilocularis*) gerapporteerd. Hoewel er op Europees niveau wel een stijging van het aantal gevallen van alveolaire echinococcose wordt waargenomen sinds 2008, is dit in België vooralsnog niet het geval.

Het referentielaboratorium voor *Echinococcus multilocularis* (ULB) bevestigde de diagnose van cystische echinococcose (veroorzaakt door *E. granulosus*) bij negen personen. Hoewel het land van besmetting niet gekend is voor deze gevallen, zijn zij vermoedelijk in het buitenland besmet, aangezien de parasiet niet endemisch voorkomt in België.

Hantavirose (*Hantavirus* spp.)

Het jaar 2017 was een uitgesproken epidemisch jaar voor hantavirus infectie in België. Er werden in totaal 161 gevallen gerapporteerd: 82 door het NRC en 79 bijkomende gevallen door het netwerk van peillaboratoria. Net zoals andere jaren werd een hogere incidentie geregistreerd in het zuidoosten van België, aan de grens met Frankrijk.

Alle gevallen werden serologisch geassocieerd met *Puumala orthohantavirus*-infectie (nephropathia epidemica). De epidemiologie hiervan vertoont in de meeste West-Europese landen een cyclisch verloop, met jaren met hogere incidenties door omgevingsomstandigheden die een plotselinge toename in de densiteit van rosse woelmuizen (de gastheer) in de hand werken. Met name een verhoogde zaadafval en zachte weerscondities in de voorgaande herfst - winter spelen hierbij een belangrijke rol.

Hondsdolheid

In België is er sinds 1922 geen enkel autochtoon humaan geval van rabiës meer gerapporteerd. In 2017 werden er drie verdachte humane stalen onderzocht in het NRC, maar het resultaat was negatief. In Wallonië werd een tweede geval van autochtone rabiës bij een vleermuis vastgesteld.

Leptospirose (*Leptospira interrogans*)

In 2017 heeft het referentielaboratorium de diagnose van leptospirose bevestigd bij 17 personen. Daarnaast vertoonden vier personen een waarschijnlijke infectie. Het totale aantal gevallen is lager dan de piek waargenomen in 2014 (n=34), maar blijft hoger dan het gemiddelde van de periode 2001-2013. Net zoals in 2016 is het hoger aantal gevallen te wijten aan een stijging van het aantal geïmporteerde gevallen.

Psittacose (*Chlamydophila psittaci*)

In 2017 werden er in totaal 44 gevallen van psittacose geregistreerd in België. Dit is bijna dubbel zoveel als de voorgaande jaren. Er werd geen cluster van gevallen gerapporteerd, die de toename zou kunnen verklaren. Niettegenstaande de stijging, wordt de reële incidentie vermoedelijk nog onderschat, omdat er vaak niet aan de ziekte wordt gedacht en er bij een pneumonie niet systematisch verder microbiologisch onderzoek wordt gedaan. Het insluiten van bestaande *C. psittaci* moleculaire diagnostische testen in panels voor "community acquired pneumonia" zou een duidelijker beeld kunnen geven van de problematiek van psittacose in ons land. Deze testen worden echter niet terugbetaald door de ziekteverzekering in België.

Q-koorts (*Coxiella burnetii*)

In 2017 heeft het NRC 19 gevallen van Q-koorts gerapporteerd, waarvan zeven bevestigde, acht waarschijnlijke en vier mogelijke infecties. Dit aantal ligt in lijn met de voorbije jaren.

Gevallen werden zowel in België als in het buitenland (Europa en Afrika) besmet.

Door de vaak vage klachten wordt het aantal gevallen in België vermoedelijk wel onderschat. Een snelle identificatie van de gevallen en de besmettingsbron is echter belangrijk om toereikende preventieve en controlemaatregelen te kunnen nemen.

Tularemie (*Francisella tularensis*)

In 2017 werden er via de verplichte melding vijf gevallen van tularemie gemeld. Dit is een belangrijke stijging vergeleken met de voorgaande vijf jaren, waarin één tot twee gevallen per jaar werden gerapporteerd. In tegenstelling tot de voorbije jaren, werden de gevallen nu ook in verschillende delen van het land gediagnosticeerd en werd er voor het eerst een geval in Vlaanderen vastgesteld. Het lijkt er dus op dat de incidentie van tularemie stijgt, al speelt een verhoogde waakzaamheid vermoedelijk ook een rol.

De vermoedelijke bron van besmetting in 2017 was zeer divers (aanval van buizerd, contact met geschoten everzwijn, muggenbeet...).

ZIEKTEN DIE WORDEN OVERGEDRAGEN DOOR TEKEN

Anaplasmose (*Anaplasma phagocytophilum*)

Een acute infectie met *A. phagocytophilum* wordt zelden bevestigd in België, omdat de symptomatologie in het begin van de ziekte aspecifiek is en er niet vaak aan de ziekte wordt gedacht. In 2017 was er geen bevestigd geval van anaplasmose en hadden acht personen een waarschijnlijke infectie. Dit is een opmerkelijke daling vergeleken met de voorgaande jaren. Het aantal geteste personen was eveneens lager. Een mogelijke verklaring is het lager aantal tekenbeten dat in 2017 werd waargenomen, omwille van een ongunstiger klimaat voor de overleving en activiteit van teken (vooral in mei en juni). Verder werden er antistoffen aangetoond in het bloed van 73 personen, wat vergelijkbaar is met andere jaren. Deze resultaten kunnen echter zonder klinische informatie of een tweede bloedstaal niet geïnterpreteerd worden. Mogelijk gaat het om doorgemaakte asymptomatische infecties of vals positieve resultaten.

Lyme borreliose (*Borrelia burgdorferi* s.l.)

In 2017 werden er minder diagnoses van Lyme borreliose gesteld in België. Dit werd zowel gerapporteerd door het peilnetwerk van huisartsen, met een geschatte incidentie voor erythema migrans van 8,9 per 10 000 inwoners (vergeleken met 10,6 per 10 000 in 2016), als door de laboratoria. Het peilnetwerk van laboratoria rapporteerde 1 520 positieve serologische resultaten in 2017 en het NRC stelde de diagnose bij 447 personen. De daling kan verklaard worden door een minder gunstig klimaat voor de activiteit en overleving van teken in 2017.

De geografische spreiding van positieve resultaten en de verdeling per leeftijd en geslacht verschilt niet met de vorige jaren. De hoogste incidentie werd waargenomen bij 45 tot 64-jarigen, en vooral in de provincies Antwerpen, Brabant, Namen en Luxemburg.

Een belangrijk deel van de aangevraagde labotesten bij het NRC beantwoordt nog steeds niet aan de aanbevelingen voor de diagnose van Lyme borreliose in België (zie BAPCOC¹ richtlijn), volgens dewelke de diagnose van een erythema migrans gebaseerd is op de kliniek en geen serologisch onderzoek vereist.

Tekenencefalitis (TBEV)

In 2017 werd een acute infectie met tekenencefalitis virus gediagnosticeerd bij drie niet-gevaccineerde personen, na een reis in het buitenland. Als gevolg van een groot aantal asymptomatische infecties en de vaak aspecifieke klinische tekens wordt de ziekte echter mogelijk ondergediagnosticeerd. Opvolgen van het risico op autochtone infecties in België gebeurt best aan de hand van serologische monitoring bij dieren.

¹ Belgische commissie voor de coördinatie van het antibioticabeleid:

http://overlegorganen.gezondheid.belgie.be/sites/default/files/documents/gids_lyme_borreliose_nl_march2017.pdf

ZIEKTEN DIE WORDEN OVERGEDRAGEN DOOR MUGGEN

Chikungunya (Chikungunya virus)

Alle gevallen van chikungunya die tot nu toe in België zijn gediagnosticeerd, zijn geïmporteerde gevallen, geassocieerd met een reis naar een land waar het virus circuleert, hetzij epidemisch of endemisch. In 2017 diagnosticeerde het NRC voor arbovirussen tien gevallen van chikungunya. Dit is een belangrijke daling ten opzichte van voorgaande jaren, wat verklaard kan worden door het einde van de epidemie die in het Caribisch gebied woedde van 2014 tot 2016. In 2017 werden infecties opgelopen in Afrika en in de Azië-Stille Oceaan regio.

Dengue (Dengue virus)

In 2017 heeft het NRC voor arbovirussen 77 gevallen van dengue gediagnosticeerd. Net zoals voor chikungunya werden alle gerapporteerde gevallen geïnfecteerd tijdens een reis in het buitenland, voornamelijk in Zuidoost-Azië en in Afrika. Hoewel het aantal gevallen van dengue in België is gedaald in vergelijking met voorgaande jaren, neemt de algemene trend van de gevallen in de rest van de wereld toe, ondermeer als gevolg van de toename van het aantal reizigers in landen waar dengue endemisch is, de geografische uitbreiding van de ziekte en de toegenomen incidentie in endemische landen.

Gele koorts (Gele koorts virus)

Er werd geen enkel geval van gele koorts meer vastgesteld in België sedert 2012. De ziekte is wel nog endemisch in de intertropische zone van Afrika en Amerika en importgevallen zijn daarom mogelijk.

Malaria (*Plasmodium spp.*)

In 2017 werden er 248 gevallen van malaria gerapporteerd door het referentielaboratorium en 145 door de peillaboratoria. Sinds 2010 bemerkt men een geleidelijke toename van het aantal gevallen. Het merendeel (71%) van de infecties die door het referentielaboratorium werden gediagnosticeerd en waarvoor een typering werd uitgevoerd, werden veroorzaakt door *P. falciparum*. Het aantal infecties met *P. ovale* is licht gestegen ten opzichte van vorig jaar en het aantal infecties met *P. vivax* is afgenomen.

De overgrote meerderheid (89,7%) van de gerapporteerde infecties werden opgelopen in Afrika, voornamelijk in Congo (DRC), Kameroen en Nigeria.

West-Nile koorts (West-Nile virus)

In 2017 waren er twee geïmporteerde gevallen van West-Nile koorts, waarbij de infectie opgelopen werd in de Seychellen en in Hongarije. Tot nu toe werd er in België geen enkel autochtoon geval gediagnosticeerd bij de mens en in de fauna (wilde vogels en paardenpopulatie). De actieve surveillance bij dieren, die in 2010 van start ging, werd echter stopgezet in 2017, sedert dit een gewestelijke in plaats van federale bevoegdheid is. Deze opvolging is echter belangrijk gezien de uitbreiding van de ziekte in Europa en de aanwezigheid van zowel de vector als het reservoir in België.

Zika (Zika virus)

In 2017 werd zika gediagnosticeerd bij 42 reizigers geregistreerd, voornamelijk na een verblijf in Latijns-Amerika (93%) en voor twee personen in Zuidoost-Azië. Dit aantal is een belangrijke daling ten opzichte van 2016, toen een groot aantal geïmporteerde gevallen werd gerapporteerd in verband met de zika epidemie in Amerika en het Caribisch gebied.

ZIEKTEN DIE WORDEN OVERGEDRAGEN DOOR ANDERE VECTOREN

Leishmaniose (*Leishmania* spp.)

In 2017 diagnosticeerde het referentielaboratorium 29 gevallen van leishmaniose. Dit aantal is de afgelopen jaren geleidelijk toegenomen. De meest gediagnosticeerde species zijn *L. infantum* en *L. brasiliensis*.

Alle gevallen werden geïmporteerd, het merendeel vanuit Noord-Afrika, Latijns-Amerika en het Middellandse-Zeegebied. Sinds enkele jaren neemt de ziekte wereldwijd toe, vooral in Zuid-Europa.

Rickettsiose (*Rickettsia* spp.)

In 2017 werden door het NRC 25 waarschijnlijke en bevestigde *Rickettsia*-infecties gediagnosticeerd. Dit aantal ligt in lijn met de voorgaande jaren. Alle gevallen waarvoor de informatie gekend was (n=20) werden besmet in het buitenland, vooral in Zuid-Afrika en verder ook in andere Afrikaanse Landen (zoals Marokko) en in Azië. De acht gevallen waarvoor het species gekend is hadden allen een infectie met *R. africae* (African tick bite fever).

Pest (*Yersinia pestis*)

In 2017 is er in België geen enkel geval van pest gerapporteerd. In de afgelopen zes jaar is er geen enkel verdacht geval gerapporteerd of staal getest.

OVERZICHTSTABELLEN

Tabel 1 / Surveillance indicatoren, België, 2015-2017

Onderstaande tabel geeft voor elke ziekte het aantal gerapporteerde gevallen, per bron van informatie (die het meest stabiel is in de tijd waardoor trends opgevolgd kunnen worden) en per classificatie (indien gekend).

Zoönosen					
Ziekte	Bron	Indicator	2015	2016	2017
Anthrax	Referentielaboratorium	Aantal bevestigde gevallen	0	0	0
Bartonellose	Nationaal referentiecentrum en Peillaboratoria	Aantal positieve resultaten	1 032	798	526
Brucellose	Nationaal referentiecentrum	Aantal bevestigde gevallen	9	4	8
Echinococcose	Referentielaboratorium voor <i>E. Multilocularis</i>	Aantal gevallen van alveolaire echinococcose	1	7	4
	Referentielaboratorium voor <i>E. Multilocularis</i>	Aantal gevallen van cystische echinococcose	5	10	9
Hantavirose	Nationaal referentiecentrum en peillaboratoria	Aantal bevestigde gevallen	65	55	161
Hondsdolheid	Nationaal referentiecentrum	Aantal bevestigde gevallen	0	0	0
Leptospirose	Referentielaboratorium	Aantal bevestigde gevallen	16	19	17
		Aantal waarschijnlijke gevallen	4	8	4
Psittacose	Peillaboratoria	Aantal gevallen	18	13	35
	Verplichte melding	Aantal gevallen	5	6	11
	Referentielaboratorium	Aantal gevallen	3	9	7
Q-koorts	Nationaal referentiecentrum	Aantal bevestigde gevallen	8	16	7
		Aantal waarschijnlijke gevallen	6	2	8
	Verplichte melding	Aantal bevestigde gevallen	7	8	12
		Aantal waarschijnlijke gevallen	3	2	1
Tularemie	Verplichte melding	Aantal gevallen	1	1	5

Ziekten overgedragen door teken					
Ziekte	Bron	Indicator	2015	2016	2017
Anaplasmosse	Nationaal referentiecentrum	Aantal bevestigde gevallen	2	0	0
		Aantal waarschijnlijke gevallen	23	20	8
Lyme borreliosis	Peillaboratoria	Aantal positieve serologieresultaten	1 561	1 949	1 520
	Nationaal referentiecentrum	Aantal positieve resultaten	461	568	447
	Peilnetwerk van huisartsen	EM incidentie/10.000 personen	9,8 (OI 8,2 -11,4)	10,6 (OI 9,0 -12,2)	8,9 (OI 7,4 -10,3)
	Minimale Ziekenhuis Gegevens (MZG)	Aantal gehospitaliseerde personen (primaire diagnose)	-	285	-
Tekenencefalitis	Nationaal referentiecentrum	Aantal bevestigde gevallen	1	1	3

OI: onzekerheidsinterval

Ziekten overgedragen door muggen					
Ziekte	Bron	Indicator	2015	2016	2017
Chikungunya	Nationaal referentiecentrum	Aantal bevestigde gevallen	44	29	10
Dengue	Nationaal referentiecentrum	Aantal bevestigde gevallen	107	114	77
Gele koorts	Nationaal referentiecentrum	Aantal bevestigde gevallen	0	0	0
Malaria	Referentielaboratorium	Aantal bevestigde gevallen	214	241	248
	Peillaboratoria	Aantal bevestigde gevallen	146	135	145
West-Nile koorts	Nationaal referentiecentrum	Aantal bevestigde gevallen	0	0	2
Zika*	Nationaal referentiecentrum	Aantal bevestigde gevallen	1	124	42

* start surveillance december 2015

Ziekten overgedragen door andere vectoren					
Ziekte	Bron	Indicator	2015	2016	2017
Leishmaniose	Referentielaboratorium	Aantal bevestigde gevallen	23	23	29
Pest	Referentielaboratorium	Aantal bevestigde gevallen	0	0	0
Rickettsiose	Nationaal referentiecentrum	Aantal bevestigde gevallen	21	21	20
		Aantal waarschijnlijke gevallen	3	4	5
	Verplichte melding	Aantal bevestigde gevallen	3	1	0
		Aantal waarschijnlijke gevallen	0	0	1

Tabel 2 | Kenmerken van de gevallen, 2017

Onderstaande tabel geeft de kenmerken weer van de gevallen gerapporteerd door de bron waarvoor de meeste informatie beschikbaar is. Per kenmerk, werden enkel gevallen waarvan de informatie gekend was weerhouden.

	Ziekte (bron)	% Mannen	Mediane leeftijd (min-max)	Seizoens gebondenheid	Meest voorkomende species	% Geïmporteerde gevallen
Zoönosen	Anthrax (NRC)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
	Bartonellose (NRC + PL)	55%	25 (0-85)	Herfst en winter	<i>Bartonella henselae</i>	NVT
	Brucellose (NRC)	80%	66 (42-81)	Geen	<i>Brucella melitensis</i> biovar 3&1	100%
	Echinococcose (alveolair) (RL)	67%	62 (61-67)	Geen	NVT	0%
	Echinococcose (cystisch) (RL <i>E. multilocularis</i>)	Ongekend	Ongekend	Ongekend	NVT	Ongekend
	Hantavirose (NRC + PL)	71%	45 (12-88)	Lente en zomer	<i>Puumala orthohantavirus</i>	Ongekend
	Hondsdolheid (NRC)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
	Leptospirose (RL)	90%	40 (15-56)	Zomer en herfst	Ongekend	67%
	Psittacose (PL + RL + VM)	54%	38 (1 – 86)	Geen	NVT	Ongekend
	Q koorst (NRC)	79%	45 (1-67)	Geen	NVT	50%
	Tularémie (VM)	60%	39 (16-61)	Geen	NVT	0%
Ziekten overgedragen door teken	Anaplasmosse (NRC)	63%	53 (21-80)	Lente en zomer	NVT	Ongekend
	Lyme borreliosis (PL)	52%	48 (2-98)	Zomer	Ongekend	Ongekend
	Tekenencefalitis (NRC)	100%	45 (31-57)	Zomer-herfst	NVT	100%

	Ziekte (bron)	% Mannen	Mediane leeftijd (min-max)	Seizoens gebondenheid	Meest voorkomende species	% Geïmporteerde gevallen
Ziekten overgedragen door muggen	Chikungunya (NRC)	70%	52 (23-75)	Zomer	NVT	100%
	Dengue (NRC)	51%	30 (14-71)	Heel het jaar met piek in augustus	DEN-2	100%
	Gele koorts (NRC)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT
	Malaria (RL)	72%	37 (2-73)	Ongekend	<i>P. falciparum</i>	100%
	West-Nile koorts (NRC)	100%	63 (43-83)	Lente en zomer	NVT	100%
	Zika (NRC)	40%	33 (3-84)	Zomer	NVT	100%
Ziekten overgedragen door andere vectoren	Leishmaniose (RL)	52%	32 (1-64)	Ongekend	<i>L. infantum</i>	100%
	Rickettsioses (NRC)	59%	52 (12-82)	Geen	<i>R. africae</i>	100%
	Pest (NRC)	NVT	NVT	NVT	NVT	NVT

NVT : niet van toepassing

Bron

RL: referentielaboratorium
NRC: Nationaal referentiecentrum
PL: netwerk van peillaboratoria
VM: verplichte melding

Tabel 3 | Verdeling van het aantal gevallen per regio, 2017

Onderstaande tabel geeft per pathogeen het aantal gerapporteerde waarschijnlijke en bevestigde gevallen weer per regio voor de meest stabiele bron(nen). Enkel gevallen waarvan de woonplaats (postcode of regio) gekend was werden weerhouden.

	Ziekte	Bron	Vlaanderen	Brussel	Wallonië
Zoönosen	Anthrax	RL	0	0	0
	Bartonellose*	NRC/PL	181	45	300
	Brucellose	NRC	1	2	5
	Echinococcose (alveolair)	RL	0	0	3
	Hantavirose	NRC/PL	53	6	99
	Hondsdolheid	NRC	0	0	0
	Leptospirose	RL	12	3	6
	Psittacose	PL/RL/VM	30	2	3
	Q-koorts	NRC	8	4	1
	Tularemie	NRC	1	0	4
Ziekten overgedragen door teken	Anaplasmosse	NRC	1	2	5
	Lyme borreliose**	PL	785	141	577
	Tekenencefalitis	NRC	3	0	0
Ziekten overgedragen door muggen	Chikungunya	NRC	5	2	3
	Dengue	NRC	47	16	14
	Malaria	RL	153	42	50
	West-Nile koorts	NRC	1	1	0
	Zika	NRC	30	6	4
Ziekten overgedragen door andere vectoren	Leishmaniose	RL	16	6	7
	Pest	RL	0	0	0
	Rickettsiose	NRC	20	4	1

* Inclusief twijfelachtige infecties

**positieve serologieresultaten voor *B. burgdorferi* s.l.

Bron

RL: referentielaboratorium

NRC: Nationaal referentiecentrum

PL: netwerk van peillaboratoria

VM: verplichte melding

CONTACT

Tinne Lernout • tinne.lernout@sciensano.be • T +32 2 642 50 33

MEER INFORMATIE

Zie onze webpagina
[Epidemiologie van infectieziekten](#)

Of contacteer ons via
tinne.lernout@sciensano.be